

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 13/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om upphävande av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 3 oktober 2001 en proposition med förslag till lag om upphävande av lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (RP 139/2001 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

- lantbruksrådet Esko Juvonen, äldre regeringssekreterare Heikki Koponen och överinspektör Juha Ylä-Autio, jord- och skogsbruksministeriet
- mjölkombudsmannen Matti Voutilainen, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund rf och Valio Oy.

Sakkunniga

Utskottet har hört

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter upphävs. Genom lagen har system för reglering av mjölkkvoter enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning ge-

nomförts i Finland. De nationella författningar som behövs kan framdeles utfärdas med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2002.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Utskottet konstaterar att det i propositionen föreslås att lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (355/1995), nedan mjölkkvotlagen, skall upphävas. Genom lagen har system för reg-

lering av mjölkkvoter enligt gemenskapslagstiftningen genomförts i Finland. Enligt propositionen kan de nationella författningar som behövs i framtiden utfärdas med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994). Enligt propositionens motivering anknyter lagförsla-

get till en till riksdagen lämnad proposition om en organisationsreform inom jordbruket. I den sistnämnda, redan återtagna propositionen med förslag till lagstiftning om inrättande av Landsbygdsverket (RP 140/2001 rd) föreslogs ett nytt Landsbygdsverk för att handha uppgifter med anknytning till olika stöd för jordbruk. Lagen i den föreliggande propositionen avses träda i kraft den 1 april 2002.

Kvotssystemet i Finland baserar sig på Europeiska gemenskapens bestämmelser, konstaterar utskottet. Bestämmelser har också utfärdats genom nationella författningar, som tillåter i synnerhet handel med mjölkkvoter mellan producenterna. De nationella författningar på lagnivå som är i kraft är lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och den nu aktuella mjölkkvotlagen. Mjölkkvotlagen var en följd av att riksdagen förutsatte att det genom lag stadgas om grunderna för fastställande av näringsidkarnas produktionsrättigheter, t.ex. mjölkkvoter, när den 1994 behandlade lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik.

Även om gemenskapens förordningar är bindande för Finland som sådana och direkt tillämpliga utan att särskilt sättas i kraft, innehåller en del av dem bestämmelser som kräver även nationell reglering, exempelvis om behöriga nationella myndigheter, straff- och andra påföljder och verkställighet. I förordningarna har också kunnat bestämmas att beslut om reglering i vissa fall får fattas på det nationella planet. Det är dessutom möjligt att i den nationella lagstiftningen utfärda kompletterande bestämmelser, när EG-bestämmelserna endast innehåller minimikraven för respektive ärendes vidkommande. Utskottet påpekar att mjölkkvotlagen bland annat innehåller en del viktiga bestämmelser om administrativ handel med kvoter, tillsättande av en delegation för mjölkkvoter och om register över referenskvantiteter.

Mjolkproduktionen hör till de viktigaste områdena inom gemenskapens jordbrukssektor. Den har sedan 1968 omfattats av en gemensam marknadsordning för mjölk och mjölkproduk-

ter. De senaste grundläggande bestämmelserna ingår i rådets förordning (EEG) nr 3950/92. I samband med Agenda 2000 beslöt man hålla kvar mjölkkvotssystemet till 2008. Samtidigt kom man överens om att mjölkkvotssystemet skall ses över 2003, möjligen redan 2002. Översynen kan eventuellt leda till att kvotssystemet upphör efter 2006. I det fall beslut fattas om att gemenskapens kvotssystem skall upphöra måste beslut också fattas om hur mjölkproducenterna skall kompenseras för de i kvoterna kapitaliserade förmögenhets- och säkerhetsvärdena. Utskottet har i ett antal sammanhang (bland annat i sitt utlåtande om statsrådets EU-redogörelse om det aktuella läget med Agenda 2000-jordbruksförhandlingarna JsUU 4/1999 rd — E 81/1998 rd) pekat på den stora fara som hotar mjölkproduktionen i vårt land om det är ovisst om gemenskapens kvotssystem för mjölkproduktionssektorn fortsätter efter 2006 eller inte. En förutsättning för de senaste årens investeringar för en bättre produktionsstruktur (bland annat djurstallar) har varit att gårdarna fått tillräckligt stora produktionskvoter. Effekterna av investeringarna stannar inte vid 2006 utan sträcker sig ännu längre, något som också är en förutsättning för att investeringarna skall vara lönsamma. Om kvotssystemet upphävs skulle det få synnerligen vittgående generella effekter för lantbruksproduktionen i vårt land men framför allt skulle det få mjölkproducenterna på fall och spolia värdet av deras produktionsförmögenhet.

Med hänsyn till det ovan anförda finner utskottet det viktigt att mjölkkvotlagen hålls i kraft. Därför föreslår utskottet att lagförslaget förkastas. I detta sammanhang vill utskottet dock påpeka att lagens bestämmelser är föråldrade på vissa punkter och att det är skäl att modernisera dem. Utskottet finner det viktigt att regeringen med det snaraste lämnar en proposition om detta till riksdagen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår jord- och skogsbruksutskottet vördsamt

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 29 november 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Timo Kalli /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Hannu Aho /cent
Pertti Hemmilä /saml
Matti Kangas /vänst
Tapio Karjalainen /sd
Marja-Leena Kemppainen /kd
Katri Komi /cent

Jari Koskinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Pertti Mäki-Hakola /saml
Olli Nepponen /saml
Erkki Pulliainen /gröna
ers. Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

utskottsrådet Carl Selenius.